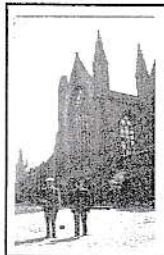


Elck zegg'het voorts

Nieuwpoortse archiefkrant



Verschijnt viermaandelijks - jaargang 5 - nr. 3 - juli 2013

Editoriaal

Een ingrijpende periode in de geschiedenis van Nieuwpoort was, toen Willem van Oranje onze stad toegewezen kreeg in pand, als garant bij de Pacificatie van Gent van 1576. Wij vonden de persoonlijk ondertekende tekst met de geruststellende afspraken.

Jan Hendrickx moest zich in 1562 verdedigen tegenover zijn protestantse geloofsgenoten, want zijn wedervaren in Nieuwpoort bleek voor hen nogal verdacht.

We lezen het tweede vervolg van het vluchtverhaal van Roland Osaer in de meidagen van 1940 in een redactie van T. Hillewaere.

Uit de Legerbode tekenden wij het relaas op, hoe de 2de legerdivisie Nieuwpoort en Ramskapelle verdedigde net vóór de IJzerslag in oktober 1914.

Kristof Jacobs haalt de herinnering op aan luitenant-kolonel S. Hope.

Kunstschilder Gustaaf Buffel wordt onder de aandacht gebracht door L. Filliaert. Hij bespreekt vervolgens de uitgave van een boek over Karel Loppens door Freddy Beun.

Ook al zou de redactieactiviteit van Honoré Boydens in ons blad schijnbaar stilgelegd zijn, we kunnen blijven beroep doen op een grote hoeveelheid notities en transcripties uit het archief van onze stad.

Sinds het erudiet lid van onze vereniging aan genealogie begon, 50 jaar geleden, is hij een speurneus gebleven in archieven. Zijn routine in lezing en zijn talenkennis staan borg voor de betrouwbaarheid.

Nog nooit verwerkte gegevens uit het Nieuwpoorts verleden zullen daardoor in onze blad regelmatig de revue passeren.

G. Demerre

Geschiedenis

WILLEM SCHRIJFT AAN NIEUWPOORT



In een bundel van de familie de Brauwere, uit het stadsarchief van Nieuwpoort, maakte F. Lox in 2006 enkele kopieën.

Een stuk trok onze aandacht, omdat het een getuigenis betrof van Willem, prins van Oranje en graaf van Nassau in hoogsteigen persoon, gericht aan de stad Nieuwpoort op 6 november 1576.

Honoré Boydens heeft ons vroeger geholpen met de transcriptie uit het oud-Frans.

TOESTAND

Er was al tien jaar een openlijke opstand bezig tussen vooral de noordelijke provinciën van de Nederlanden en het officiële Spaanse gezag dat zich beter in de zuidelijke provinciën wist te handhaven. Dat ging allemaal met wisselend succes.

In de Nederlanden waren tot die eeuw bestuursvormen ontstaan met traditionele overlegmogelijkheden, wat voor het dynastieke gezag in Spanje veel te autonoom overkwam. Door een huwelijks-politiek onder de vorsten waren de Nederlanden onder het oppergezag gekomen van de Spaanse vorst Filips II.

Zijn gezag werd hier vertegenwoordigd door een gouvernante, zijn halfzuster Margaretha.

Elke provincie had haar eigen vergadering, de provinciale staten, met eigen vertegenwoordigers van steden, platteland, kerk en adel. Wanneer het oppergezag behoefte had aan het opleggen van verplichtingen was men hier gewoon dat dit werd besproken in de "staten". Ook als de vorst extra middelen, beden, nodig had, was dat gewoonlijk onderworpen aan een akkoord in de "staten".

Kwam daar nog bij dat er al een halve eeuw in deze regio een scheuring was gegroeid binnen de religieuze instellingen. De katholieken hadden traditioneel een centrale hiërarchie met eenduidige "waarheden" terwijl de protestanten meer regionaal en individueler hun "waarheid" beleefden.

Deze verschillen moesten leiden tot een botsing met autoritaire maatregelen van een vorstelijke administratie die onze regio's eerder als een "wingewest" was gaan zien.

De opstand was in het zuiden van de Nederlanden begonnen: westelijk Vlaanderen. De tegenmaatregelen waren vrij krachtadig omdat er anarchie bij gepaard ging. In Spanje was men gealarmeerd en er werd een militaire gouverneur gestuurd: Alva. De gebeurtenissen liepen helemaal uit de hand. De lokale adel zag zich gepasseerd en koos een kamp. De economie van de rijkste zuidelijke regio in de Nederlanden geraakte verstoord. Kapitaal en initiatief sloegen op de vlucht.

Troepenbewegingen die de ontstane guerrilla anarchie moesten proberen te bedwingen, ondermijnden de leefomstandigheden van de gewone bevolking.

BESTAND

De uitputting van middelen en de uitzichtloosheid om tot een oplossing te komen, bracht diplomaten aan de onderhandelingstafel.

De staten van de noordelijke provinciën, vooral de twee invloedrijkste : Holland en Zeeland hadden reeds een hele tijd prins Willem van Oranje als hun stadhouder gekozen.

Vertegenwoordigers van de staten uit de zuidelijke Nederlanden vergaderden in Brussel en hoopten op contacten met vertegenwoordigers uit Holland en Zeeland.

Brussel lag binnen de invloedssfeer van de Spaanse garnizoenen en huurlegers. Voor Madrid was Willem gewoon een opstandeling, die het goddelijk gezag én van de koning én van de kerk had getrotseerd.

Willem was (terecht) achterdochtig over de welwillendheid om te gaan onderhandelen in Brussel. Hijzelf trok zich terug ofwel in Delft (Holland) ofwel

in Middelburg (Zeeland) ten noorden van de grote rivieren.

Hij stuurt boodschappen naar zijn delegatieleden die moesten tot een vergelijk komen.

Op 12 september 1576 komen Jacob van der Does, Willem van Zuylen van Nieveld, meester Paul Buys en meester Adriaan van der Myle met de boodschap van de Staten-Generaal uit Brussel. Men wenst in Brussel te vergaderen met drie voorwaarden:

a) er komen geen wijzigingen in de wetgeving omtrent de godsdienst,

b) de verschuldigde gehoorzaamheid aan de koning moet gerespecteerd,

c) ondertussen is er wapenstilstand.

Op 3 oktober laat de prins weten dat hij akkoord kan gaan als men in Gent zou vergaderen.

"... vous priant que ce soit en la ville de Gand (vert.) omdat de plaats Brussel momenteel mij niet zonder gevaar lijkt door de lange weg er naartoe ..."

Op 7 oktober komt Jan de Mol met het voorstel om op 12 oktober te vergaderen en Sas van Gent als garantieplaats aan te bieden.

De prins geeft de voorkeur aan Sluis als garantieplaats.

Op 17 oktober vertrekt een delegatie vanuit Middelburg. Op 19 oktober komen ze aan 'tscepenhuysse ... op den callacisoldere te Gent.

De prins is op zijn hoede en schrijft aan zijn delegatieleden:

"Messieurs. Je n'ai voulu failli de vous advertir (vert.) dat ik elke dag gewaarschuwd word... men wil ons bedriegen ... begin met achterdocht dat men ons niet behandelde op z'n Vlaams, maar op z'n Italiaans en op z'n Spaans ..."

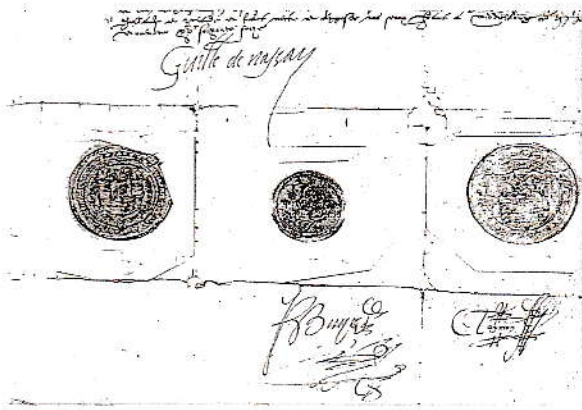
Hij had blijkbaar geen hoge pet op betreffende onderhandelingen op zijn Vlaams!

Op 28 oktober rond de middag is een akkoord bereikt: de Pacificatie van Gent. De delegatieleden brengen intussen hun achterban in Brussel en Middelburg op de hoogte. Er vertrekt een brief uit Gent waarin meegedeeld wordt dat Nieuwpoort aan de prins wordt afgestaan.

Op 2 november leest men alles voor te Brussel in de Staten Generaal.

Op 5 november wordt het stuk geratificeerd door de Raad van State : A. Perrenot (de Granvelle) de bisschop van Arras, de prins van Oranje, prins van Gavere, Filips van Stade, Karel baron Berlaymont, Viglius van Zwichem en Karel van Croij, hertog van Aarschot.

BRIEF AAN NIEUWPOORT



Op 6 november vertrekt een brief uit Middelburg, opgesteld namens prins Willem. Er staan drie zegels op en drie handtekeningen:

Guillaume de Nassau

Paul Buys namens de staten van Holland

Cornelis Taymon namens de staten van Zeeland

"Nous Guliaume Par La grace de dieu Prince dorenge & Conte de Nassau de Catzenellebogen, Seigneur et Baron de Breda, de Delft, Gouverneur et lieutenant-general d'Hollande, Zelande, Westfale et Utrecht..."

Het document is gericht aan het bestuur van *la dite ville de Nieupoort*, waarin de toepassing van de pacificatietekst van Gent wordt samengevat in enkele essentiële punten:

- De stad wordt in de handen van Willem van Nassau gegeven in onderling overleg tussen de partijen, als borg voor de afgevaardigden, de soldaten, de legeruitrusting aanwezig in de regio onder controle van de koning (van Spanje).
- Dit blijft zolang tot alle vreemde troepen het grondgebied verlaten hebben ook uit de stad Nieuwpoort.
- Er blijft de vrije uitoefening van godsdienst gegarandeerd.
- Wanneer iedereen binnen zijn afgebakende grenzen zich heeft teruggetrokken zal Nieuwpoort weer vrij gegeven worden aan de vroegere eigenaar: de koning.
- Voor de soldaten wordt een vrije doorgang gegarandeerd.
- Ook de zieke soldaten in de garnizoenen moeten van vrije oefening van godsdienst verzekerd worden.
- Over verworven goederen uit het verleden wordt een regeling getroffen.

De eigenlijke pacificatietekst verscheen officieel slechts op 8 november 1578. Die officiële tekst zou

in Nieuwpoort slechts zijn toegekomen op 4 december 1578!

BESLUIT

De prins heeft niet gewacht op de officiële gedrukte exemplaren. Hij wou blijkbaar zijn 'nieuwe' stad geruststellen. Hij was via zijn delegatieleden zelf verantwoordelijk geweest voor de redactie van een groot deel van dat akkoord.

Die officiële tekst omvat 13 bladzijden en is in het "Vlaamsch" opgesteld en berust in het A.R. van Den Haag.

"Allen den ghenen, die dese jegenwoirdige letteren zullen sien oft hooren lesen, saluyt. Alzoe die landen van herwaertsovere die lestleden negen oft thien jaeren doer d'inlandsche orloghe, hoochveerdige ende rigoureuse regieringe, moetwillicheyd, roovinghe ende andere ongeregelteden van de Spaengnaerden ende henne adherenten gevallen zijn in groote miserie ende alendicheyt..."

EPILOOG

Het was allemaal zo hoopgevend, maar voor Nieuwpoort begon een verpaupering. Er bleef onzekerheid over de toekomst. Tientallen emigreerden uit de stad.

Guillaume Blois de Treslong werd militair gouverneur, Jacques de Wavrans was diverse keren burgemeester, Jacob Marchant werd baljuw.

In Nieuwpoort ontstond een protestantse (hervormde) gemeente. De katholieke liturgie – niet-tegenstaande de belofte - werd gecontesteerd.

Er werd bouwmateriaal gerecupereerd om bastions aan de stadspoorten op te bouwen. De grenzen van de stad werden met paalstenen (1581) afgebakend. Intussen was de kalender hervormd (1582).

Zowel radicale protestanten als de Spaanse vertegenwoordigers hielden hun beloften niet. Alexander Farnese herstelde zeer tactisch het Spaanse gezag vanuit het zuiden van de Nederlanden. In 1583 zwichtte Nieuwpoort. De nieuwe baljuw werd Octaaf de Clercq.

In opdracht van de koning, met de goedkeuring van de paus, heeft men Willem van Oranje vermoord (1584).

Referenties: G. Dalle 1988; D. Van der Bauwhede 1986; P. van Peteghem 1976; R. Blondeau 1988.

H.Boydens
G. Demerre

VERWEERSCHRIFT VAN JAN HENDRICKX



De priester Jan Hendrickx, kapelaan van Alveringem, liet zich omstreeks 1560 door de bekende predikant Pieter Hazaert overhalen om zich bij de protestanten van het Westkwartier aan te sluiten. Beide mannen trokken zelfs naar Parijs om te kijken hoe de opstandige hugenoten er te werk gingen, en wellicht waren zij betrokken bij gevangenisbraken in Belle (Baillleul) en Mesen in 1561.

Ze waren in 1562 in Emden (Oost-Friesland) waar Hendrickx een slechte naam had als "zynde zeer rouckeloos van leven, zeer onbeschaemt".

Hendrickx was een koerier voor de protestantse zaak en werd naar Emden teruggeroepen, omdat men hem verdacht van naar de Roomse kerk teruggekeerd te zijn.

Tijdens zijn passage in Nieuwpoort was hij namelijk gevangen genomen, ondervraagd en blijkbaar gemakkelijk weer vrij gekomen. Dat werd gewantrouwd.

CONSISTORIE

De protestantse gemeente in Emden ontving van Hendrickx een omstandig verslag van wat er in Nieuwpoort was gebeurd.

"Mijn lieve broeders, Ic hebbe verstaen datter sommige lasteraers an hulieden gecommen sijn die mijne name ende fame in 't midden van hulieden onrechtelijck gelastert hebben ...

Ic sal hier alder eerst verhaelen waeromme ende hoe dat ic in Flanderen gevangen hebbe geweest. Daer naer doe dat ic mijnbelijdinge voor baelieuwen, bruchmeesteren, secretaris, scepenen van Nieupoort gedaen hebbe. Voort en hoe dat ic huut gecommen ben ..."

Voor Pieter Hazaert moest hij een financiële verrichting afhandelen ... en dat was blijkbaar niet correct verlopen.

"Weetet, mijn lieve broederen, dat ic an mijnen broederen ende vrienden orlof nam ende adieu seijde om wederer thuus te commen, ende dat ic dan ooc wel hadde ontrent den seventich gulden. Zoo dat ic quaem te Nieupoort, ende ter stont een scipper vonde, die in de selve nacht soude af vaeren naer ter Gouwe [Gouda] ... De selve vraechde waer ic soude logieren. Ic antwoorde in de Ingel [Marktstraat], mits dat ic hier voortijts in den selve herberge hadde gelogiert ... Ic, in de zelve herberge commende, dede een hout an leggen, want ic was nat ende cout, mitsgaders dat de geheelen dach geregent hadde, ende dede een canne biers commen ..."

Op aandringen van de waardin werd hij in de keuken uitgenodigd om er in gezelschap te eten.

"Ic en cende niemant, ic en dochte niet dat de steehoudere [stadhouder van de baljuw] daer sitten soude: ic dochte dat Charlis Heeve van Alverghem noch baeliu was, die nu burchmeester es."

Daarop ondervroeg de stadhouder de waardin over de vreemde gast. Zij liet verstaan dat hij een priester was uit Alveringem, die in Oostland woonde. De stadhouder ging na een poos bij de gast zitten en kreeg te horen dat hij in Manslacht, een mijl van Emden, woonde en schoenlapper was.

Toen afgerekend moest worden, viel het de stadhouder op dat de gast over nogal wat geld beschikte.

"... de reekeninge was een scellijnck [1/20 pond] de man. Ic hadde wel soo veel selvers gelts bij mij, maer ic wilde een stick golts wisselen om meer selvers gelts te hebben, soo dat ick een philippus gulden huutrock om dat sou het wijssele zoude, de welcken gulden sou wouchde met een gewicht, soo dat de zelve gulden te licht was. Met ander gelt te handelen, soo dat de steehoudere mijn gelt sach."

Er was toen allerlei zilveren en gouden geld in omloop en het muntgewicht bepaalde de wisselkoers.

VERDENKING

Toen hij naar zijn kamer wou, hield de stadhouder hem tegen met de aantijging dat hij wellicht een 'wederdoper' was. Via Nieuwpoort waren namelijk jaren terug talrijke 'wederdopers' ontkomen overzee. Zij werden zowel politiek als religieus aangezien als een gevaarlijk sekte.

"Naer veele woerden leijt hij mij hop dat ic een wederdooper was, noch andere lastering van hulieden. Daernaer hy vraechde mij hoe dat ic anal dat gelt quaem. Ic antwoorde: Wat hebt gij meede te doe-

nen? Dan greep hij mij an, ic en wilde mij niet angegrepen hebbend, dinckende dat een bouve ofte een trosser [pakker > dief] was. Ic track mijn snijder huut, ic hadde hem gequetst, hadde hij mij niet laten gaen, soo dat hij oock zijn rapiere huut trock ende mij wilde grijeven. Ic ontheesdelde ende ontspronc getijdelijck, zoo dat hij om hulpe sont. De werdinne die seijde mij: Het es de baelieu. Ic dochte dat het leugen was, mitsgaders dat Charles Heene eerst baillieu was. De suppier die quaem hem te hulpe, soo dat sij mij gevangen namen. Dan seijde de werdinne: Geeft hem een stuck gelts, hij sal u laten gaan. Ick en wildet niet doen, zoo dat se mij in de vangenesse leijden [Grote Kruisstrate > Langestraat]

Als ic de vangenesse sach, soo wilde ic hem een ofte twee stucken gelts geven, hadde hij mij willen laten gaen. Hij antwoerde mi : het es nu te late oft te vergeefs geboden..."

Burgemeester Heeve, ook uit Alveringem afkomstig, waarvan Hendrickx wist dat hij voordien baljuw was geweest, liet via via weten dat het hem 50 pond groot [eq. 1 000 maaltijden !] mocht kosten bij de stadhouder, de cipier en de waardin, om zijn goede kennis in bescherming te nemen.

Dan werd Hendrickx in de gevangenis ondervraagd in de aanwezigheid van de burgemeester, de secretaris, de schepenen en de hoofdbaljuw. Hij betwistte dat zij het recht hadden hem een biecht af te nemen, want wanneer iemand tegen zijn naaste iets heeft misdaan, dan verzoent men zich persoonlijk. Wanneer iemand in het openbaar gezondigd heeft, dan zal men dat publiekelijk opbiechten. Wanneer men in geweten gezondigd heeft dan biecht men slechts bij een pastoor. Een christenmens moet dagelijks zijn zwakheid alleen voor God belijden.

Hij betwistte eveneens de misverplichting. Hij stelde dat het een belediging was tegenover Christus die met zijn kruisoffer geboet heeft voor onze zonden, want er is in het evangelie geen sprake van een misvieling. Hij citeerde daarbij de woorden uit de zielemis.

Dan vroegen ze of hij gehuwd was en of hij dat wel mocht (als priester).

"God heeft den houwelijcken staet van beginsel des werelts ingeset, eensdeels om alle hoererie en violie te scouwen, eendeels oock om den menschen polijtelick te vermenichvuldigen..."

Dan citeerde hij Paulus en Timotheus ... omtrent het huwelijck, de verplichting van de vasten, het

aanbidden van de heiligen ... Dit laatste vond hij overbodig, omdat men zich beter rechtstreeks tot Christus richt.

Als men hem ondervroeg over het "sacrament des altaers" [de eucharistie], zei hij dat het waardeloos was, want "toecht mij in het Evangelio!". Hij dacht hetzelfde over de H. Oliesel [sacrament der stervenden] want alleen bij Jacobus leert men dat het een lichaam kan verkwikken, niet de ziel.

Tenslotte vroegen ze of hij geloofde dat het nuttigen van brood en wijn het lichaam en bloed van Christus kon zijn.

"Daervan ic en wil niet disputeren, mitsgaders dat de geleerde daer van noch twistigen."

Neen, Hendrickx was geen partij op gebied van de religie ten aanzien van zo'n lekentribunaal! De burgemeester vond het welletjes. Hij wees hem op zijn rechten "En gevet niet huut, dat men meer iemant ondervracht dan sijn conscientie betuge."

Voor de vorm stelde hij nog één vraag over het doopsel, want was hij misschien een wederdoper!?

"Ic houde den kinder doope van goet ende hoprecht, mitsgaders dat het misbruuck anvert sij, dat is dat se doopen elck lant naer sijnder moedertale in de name des Vaders, des Soons, den heelichs Geestes."

GESEPONEERD ?

Daarop werd Hendrickx weer opgesloten en na twee drie dagen ontbood de burgemeester via de stadsbode de baljuw. Heeve stelde voor om de boeien bij de gevangene te ontdoen en een fatsoenlijk bed en maaltijden aan te bieden. De baljuw had problemen met de wet en de onkosten van zo'n verblijf. Het geld van Hendrickx was namelijk geconfisqueerd.

Daarop stelde burgemeester Heeve:

"Hij sal niet huut breken, daer voor wil ic boorge zijn ende hij en heft sijn gelt niet qualicke gecregen, ic kenne hem wel, het es sijn eijgen patrimonie hij en es noch dief noch morder ..."

Nu liet de baljuw hem vrij en bracht hem naar een "scoene camer dragen ende deede daer een bedde decken ende seide totten supierijge: Geeft hem tamelijck te heeten ende drincken, als hij helt wilt hebben, comt tot mij."

Kennissen van Hendrickx hadden vernomen dat hij gevangen was geraakt en zijn broer Christiaan (Heeve ?) kwam de burgemeester en de griffier

vinden om een copie te krijgen van de "bekentenis". Daarmee trok men naar een advocaat die de tekst helemaal herschreef.

Hij was (zogezegd) niet helemaal bij zijn zinnen geweest, was in verkeerd gezelschap geraakt, was getrouwd met zijn lief en had schulden gemaakt. Hij was als vagebond doorheen landen gereisd tot in Emden. Zijn klederen waren gescheurd en kooplieden hadden hem een stiel geleerd. Hij is met hen (protestanten) ter kerke gegaan. Uit dankbaarheid wou hij terug naar Emden, toen hij in Nieuwpoort werd aangehouden. Priesters in het oosten dragen er geen habijt, en dat is niet omwille van ketterij. Hij heeft inderdaad gesproken over doop, biecht, de mis, de sacramenten, de zielemis, het vagevuur, de heiligen etc. Hij zegt dat hij de opvattingen (in het oosten) kan appreciëren maar kleeft ze niet aan.

IN HOGER BEROEP

Deze herwerkte verklaring werd naar de Raad in Brussel gestuurd met de vraag om herziening. Men heeft daarop de magistraat te Nieuwpoort aangeschreven die geantwoord heeft. De advocaat heeft een nieuwe brief naar de Raad gestuurd waarna hij de mededeling kreeg dat Hendrickx opnieuw moest ondervraagd worden door een inquisiteur ofwel openbaar door de burgemeesters en schepenen van Nieuwpoort.

Burgemeester Heeve stuurde daarop iemand naar Hendrickx om hem te bezweren slechts te antwoorden in de zin van de herwerkte verklaring. Hier onderbreekt Hendrickx zijn verhaal en richt zich rechtstreeks tot het consistorie.

"Het es hulieden wel wis wat ic in mijn belijdine eerst geseijt hebben ic duncke dat niet van nooden es wederomme te verhalen; ijst dat ic daer in hulieden misseijt hebben, ic bidde om genade."

De griffier maakte het kort, bij die tweede ondervraging.

"Wat willen wij meer hebben? Isser iemant van hulieden die sijn confessie begeert te siene, die come tot inden greffie."

De baljuw ging echter niet akkoord. Daarop heeft broer Christiaan hem en de stafhouder een grote som geld gegeven opdat ze niet verder zouden procederen.

De baljuw en zijn stafhouder kwamen nu bij Hendrickx en raadden hem aan de instructies (afspraken?) van zijn broer te volgen.

Dat betekende dat Hendrickx alle gevangenis- en

gerechtskosten moest betalen. Op het voorstel om bij zijn broer Christiaan te gaan intrekken antwoordde hij *"... ic en mach bij u niet woenen, misgaders dat ic niet swijgen en zal cunnen."*

Hendrickx bleef dus protestant.



GEUZENPENNING

IVS QVES A PORTER LA BESACE EN TOVT FIDELLES AV ROY

Tot de bedelzak toe, altijd trouw aan de koning

EPILOOG

Weer vrij, kwam Hendrickx na een odyssee via Londen, Emden en Keulen terug in de Zuidelijke Nederlanden. Hij bleef koerier spelen tussen Antwerpen en het Westkwartier.

In 1594 werd hij gearresteerd in Daknam om een dom incident. In de kasteelgevangenis van Rupelmonde werd hij voor de kastelein een nachtmerrie. Hij wist met zijn medegevangenen aan een oproer en bezetting te beginnen. Hij brak de beelden van de slotkapel en dreigde de charters van de graven van Vlaanderen in brand te steken. Met machtsvertoon werd hij overweldigd, en op 3 augustus 1564 kwam hij in Rupelmonde op de brandstapel terecht.

(J. Decavele 2004 ; Biekorf 2013)

red. G. Demerre

Dagboek

HET DAGBOEK VAN ROLAND OSAER (3)

In de kolonie maakten we kennis met een Oostendse vrouw die met haar drie dochtertjes onderdak had gevonden in één van de andere paviljoenen. Ze was maar op doorreis in Oye-Plage, eigenlijk trok ze te voet naar Dieppe. Daar zou ze zoals afgesproken haar man terugzien, die met een vaartuig was vertrokken uit Oostende. Omdat ze overal alleen voor stond en we streekgenoten waren, zocht ze wat contact met ons.

Sinds ons vertrek uit Nieuwpoort, de 18de mei hadden we helemaal geen dagbladen meer gezien, noch zelf ergens naar de nieuwsberichten kunnen luisteren, van draagbare radio's was er natuurlijk nog geen sprake.

Ook anderen hadden ons niet veel verteld van wat er op de radio was gezegd over de toestand. Trouwens, wat kon je ervan geloven, op de radio werd de waarheid toch verbloemd. Vandaar dat we eigenlijk niet wisten hoe de Duitse opmars verliep.

Maar hoe dan ook, zoals de meeste mensen, hoopten we toch dat de vijand uiteindelijk tot staan zou worden gebracht, in het uiterste geval weer aan de IJzer, zoals in 14-18. En aangezien Nieuwpoort en de IJzer inmiddels een zestigtal kilometer achter ons lagen en we voorlopig onderkomen hadden gevonden, dachten we ons in veiligheid en voelden we ons gerust.

Dat veilige gevoel werd wel eens verstoord door één of ander alarmerend verhaal, maar meestal duurde dat niet lang, omdat al vlug bleek dat het verhaal op niets was gebaseerd.

Zo wilde één van die geruchten dat er verderop in Frankrijk al vluchtelingen terugkeerden, aangezien ze niet meer verder konden, omdat de Duitsers elke uitweg naar het zuiden hadden afgesneden, of erger nog, de vluchtelingen al tegemoetkwamen. Het klonk haast ongelofelijk. Misschien was het ook één van die verhalen waarvan achteraf zou blijken dat het uit de lucht was gegrepen, maar deze keer bleef het toch hardnekkig circuleren. Moeder was er absoluut niet gerust in en wou weten wat er van aan was.

kantiekolonie. Om zich aan het gezicht van de Duitse vliegers te onttrekken, hadden ze zich met hun voertuigen en zware wapens verscholen onder de bomen van een klein bos, dat deel uitmaakte van het domein. Tegen de avond ging moeder met mij die richting uit, onder voorwendsel van een luchtje te willen scheppen.

Al vlug kreeg ze één van die soldaten in het oog, die in zijn eentje tegen een tank stond geleund. Terwijl ik wat achter bleef, stapte ze naar hem toe en sprak hem aan. Zo te zien waren ze al gauw in een vertrouwelijk gesprek gewikkeld. Blijkbaar was dat ook een officier niet ontgaan, die wat verder af moet hebben gestaan, want na een tijdje kwam hij onopvallend in hun richting gestapt en toen hij vlak naast de soldaat passeerde, stak hij ineens zijn wijsvinger in diens oor, draaide de vinger om als een sleutel in een slot en stapte dan, zonder ook maar één woord, gewoon verder. De soldaat had dat gebaar blijkbaar begrepen, want hij maakte vlug, maar beleefd, een eind aan het gesprek.

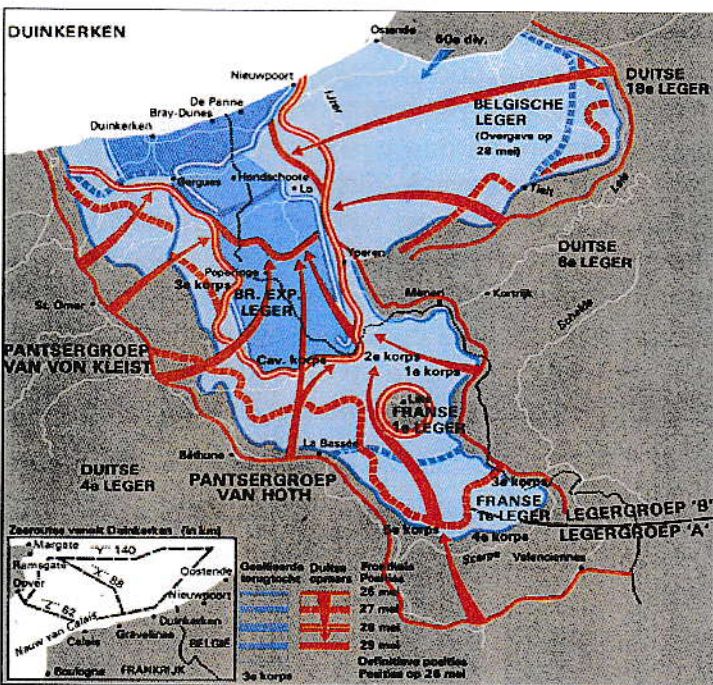
Maar moeder wist ondertussen kennelijk genoeg, want zodra ze weer bij me was, spoedden we ons naar ons paviljoen terug. We zouden 's anderendaags in alle vroegte huiswaarts keren, zei ze ernstig, het verhaal over de terugkerende vluchtelingen was maar al te waar, de Duitsers naderden ons... in de rug.

Doordat wij niet op de hoogte waren van het verloop der gebeurtenissen, wisten we niet dat de Duitse tankdivisies, na hun doorbraak bij Sedan, een tiental dagen voordien, naar de Franse kanaalkust waren doorgestoten tot Abbeville, aan de monding van de Somme, en vandaar in een omtrekkende beweging, noordwaarts waren opgerukt. Ze hadden inmiddels Calais bereikt en waren nog slechts vijftien kilometer van ons verwijderd.

Nadat wij diezelfde avond nog in allerijl voorbereidselen hadden getroffen voor onze terugkeer, sliep ik onrustig, lag vaak maar te sluimeren en bij momenten zelfs klaarwakker, starend in de donkerte van die grote zaal.

Tegen de morgen hoorde ik heel in de verte een vreemd gerommel. In de zaal begonnen enkelen zich, eerst met gedempte stem, maar later steeds luider, onder elkaar af te vragen wat ze daar hoorden. Tussen het vage gerommel door, klonken, naarmate de tijd verliep, meer en meer korte, doffe slagen en werd het steeds duidelijker dat wat eerder had geleken op een onweer in de verte, het onheilspellend gedreun was van kanonnen.

Van slapen was er in de ganse zaal weldra geen sprake meer. Wij hadden voorwaar geen tijd meer te verliezen, wilden wij de vijand voor zijn en veilig

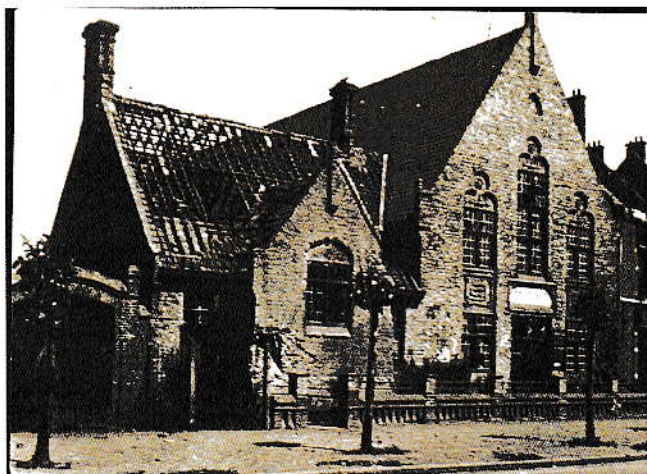


De 23ste waren er in de loop van de dag Franse troepen aangekomen op de terreinen van de va

thuis geraken.

Intussen werd het licht en de hemel voorspelde weer een zonnige dag. We hadden maar onze kousen en schoenen aan te trekken, de rest van onze kleren hadden we niet uitgedaan. Onder de waterkraan wreven we eens vluchtig met water over ons gezicht en we waren gereed.

Moeder en Metje hadden nog wel de handen vol met Herman en André, die ze moesten verschoenen en te eten geven. Rechtstaand of op ons bed gezeten, aten we gauw een flinke homp geboterd brood uit het vuistje. En zoals bij de vorige etappes, werden twee grote thermosflessen, één met koffie en één met melk, aan het voeteinde in Hermans kinderwagen gestopt. De oudere kinderen trokken weer hun kleine rugzak, met eigen spullen, aan. Buiten aan de ingang van ons paviljoen, hadden vader en Lucien, inmiddels de bakfiets in gereedheid gebracht.



Onze lotgenoten in de zaal hadden van op hun bed onze bedrijvigheid gadeslagen, maar de meesten onder hen maakten zelfs geen aanstalten om te vertrekken. Waarschijnlijk wisten ze ook dat al een groot gedeelte van ons land door de Duitsers was veroverd en vreesden ze, niet zonder reden, in de frontlinie terecht te komen, als ze het zouden wagen naar huis terug te keren. Ze hadden haast geen andere keuze dan te blijven.

Maar allicht had de Franse soldaat aan moeder gezegd dat er in onze streek nog niet gestreden werd en onze terugweg nog open lag.

Later is inderdaad gebleken dat op 24 mei ons land volledig door de vijand was bezet op West-Vlaanderen na, en dat Nieuwpoort pas op 29 mei door de Duitsers werd ingenomen. Met een afscheidsgroet verlieten we de zaal, nagekeken door de blijvers.

De Oostendse vrouw, die met haar drie kinderen in een ander paviljoen verbleef, verkoos ook te blijven. Omdat haar man op haar wachtte in de havenstad Dieppe, stond ze voor een dilemma.

Ze wou in de kolonie de verdere gebeurtenissen afwachten.

Om de grote weg van Calais naar Duinkerke te vermijden, die druk en gevaarlijk was door de troepenbewegingen en de colonnes vluchtelingen, twee doelwitten bij uitstek voor de Duitse vliegtuigen, gingen we de weg op naar Grand-Fort-Philippe, een gemeente gelegen aan de westkant van de monding van de Aa, een rivier die voorbij Gravelines in de Noordzee stroomt.

Het was een rustige weg tussen de velden, met slechts hier en daar enkele huizen en onderweg ontmoetten we nog wat terugkerende gezinnen. Achter ons hoorden we nog steeds het gedreun van de kanonnen, het leek intussen wel te naderen en in de verte klonk nu ook al het geknetter van mitrailleurs. Nadat we al heel wat kilometers hadden gestapt, kwamen we aan een begraafplaats, en aangezien er zich nog geen andere gelegenheid had voorgedaan om even te rusten en wat te eten, stapten we het hek binnen en zetten we ons op de grafzerken neer.

Rond 9.30 uur trokken we verder. Tot onze verbazing troffen we op de weg naar Duinkerke een opeengedrongen massa huiswaarts kerende vluchtelingen aan. En terwijl we in die richting onze weg vervolgden, vernamen we dat een eindje verder een brug over een waterloop was dichtgedraaid zodat niemand de overkant kon bereiken, maar zo werd eraan toegevoegd, ze werd toch nu en dan eens opengedraaid om nog wat terugtrekkende Franse en Britse troepen door te laten en bij die gelegenheid staken de wachtende vluchtelingen, ondanks de bevelen, mee de brug over.

Enige tientallen meter voor de brug hielden we halt en vader ging poolshoogte nemen aan de oever. Daar vernam hij dat, met één of meerdere bootjes, vluchtelingen werden overgezet voor grof geld. Bij zijn terugkomst sprak hij erover met moeder, maar ze kwamen al vlug tot het besluit dat, met elf mensen, drie kinderwagens, de bakfiets en de fiets, daaraan niet te denken viel.

Er zat niets anders op dan te wachten en we voegden ons bij de menigte op de berm van de weg. We zouden ook wel ééns de brug kunnen oversteken, dachten we.

(wordt vervolgd)

red. A. Hillewaere

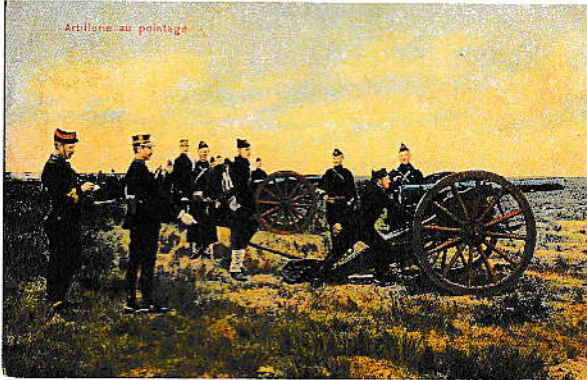
Nieuwpoorts front

**NIEUWPOORT
OKTOBER 1914**

2de leger divisie : luitenant-generaal Emile Dossin
5de gemengde brigade : generaal-majoor Henri de Brauwere

6de gemengde brigade : generaal-majoor Mathieu Daufresne de la Chevalerie

7de gemengde brigade : generaal-majoor Honoré Drubbel



De 2de legerdivisie was belast met de zware taak om de omstreken van Nieuwpoort en Sint-Joris, de stelling welke het Belgisch leger had ingericht, te verdedigen. De infanterieregimenten ontvingen van de artillerie een bijzondere ondersteuning.

Op het ogenblik dat, op 17de oktober, de eerste schoten van de beginnende veldslag in de sector werden afgevuurd, vond men geen andere artillerie dan de drie groepen van de 5de, 6de en 7de gemengde brigades. De (Franse) brigade van admiraal Ronarc'h kreeg ook ondersteuning van de 2de divisie-artillerie.

De gehele artillerie was in drie groepen onderverdeeld.

De eerste groep, bij Sint-Joris, werd gevormd door de batterijen van de 7de brigade met een sectie van de 5de. Bij het aanbreken van de dag, op 19de oktober, bracht de 45ste batterij van de 3de divisie, aan de verdedigers van Sint-Joris hun krachtige steun.

Een beetje naar achter aan kilometerpaal 13, op de weg van Ramskapelle naar Nieuwpoort, vond men de 28ste en 29ste batterij van de 5e gemengde brigade. De 18de oktober, 's avonds werden zij versterkt door de 44ste batterij, welke tot dezelfde groep van de 45ste behoorde.

De laatste groep, verreweg de belangrijkste, was werkzaam ten westen en ten noordwesten van Nieuwpoort tussen het driehoekig bos en de havengeul naar de zee toe.

Behalve de artillerie van de 6de gemengde bri-

gade, nam de 30ste batterij van het 5de er vanaf het begin stelling bij het eerder vermelde bos met de opdracht een sector te beschieten, waarvan de weg van Oostende naar Nieuwpoort de spil was.

Vanaf de 19de oktober kwam de 6de batterij-tepaard er zich bij voegen, vermitst zij ter beschikking was gesteld van generaal(-majoor) Daufresne de la Chevalerie, commandant van de 6de gemengde brigade.

De volgende dag, de 20ste kwam de 43ste batterij, de derde van de gemelde groep der 3de divisie versterken.

Deze laatste en die van de 6e gemengde brigade vormden een tactische eenheid die contact had met de Engelse marine artillerie, die werkzaam was van op zee.

Wat later, toen rondom Nieuwpoort de slag het hevigst was, kwam de 2de groep van de 3de divisie de artillerie versterken in de sector Nieuwpoort. Die bestond uit de 61ste, 62ste en 63ste batterij die stelling innam bij de Groenendijk.

De 45ste batterij van de 3de divisie kon beschouwd worden als deel uitmakende van de sector Sint-Joris waar commandant Wéry de verdediging van de IJzer, op nauwelijks 250 m van de rivier, vormde. Aanvankelijk kon men achter goed gelegen heggen schuilen en zich richten naar de Rattevalle en Mannekensvere. Om nochtans de zijdelingse objectieven te kunnen bestrijden die een gevaar voor de infanterie betekenden, moest de 45ste batterij zijn linkervleugel terugtrekken.

Vanaf 's morgens de 20ste had zij vanwege de 77 kanonnen en de houwitsers van 105 hevig geschut te verduren. Enkele keren moesten ze het schieten staken. Heel wat manschappen werden gewond, alsook naar achter toe werden vele paarden gedood, of moesten afgemaakt worden.

De batterij bleef op haar stelling.

Het vuur van de Duitse batterijen namen toe in hevigheid en nauwkeurigheid. De stelling bleek onhoudbaar tenslotte. De commandant (Wéry) vroeg toelating zijn stelling te veranderen en 's avonds van de 20ste stelde hij zijn batterij op ten zuiden van het kerkhof van Nieuwpoort .

Het is van daaraf dat zij tijdens de verschrikkelijke dagen van 21e tot 23e oktober met gericht vuur de hardnekkige aanvallen van het 7de linieregiment ten oosten van Sint-Joris en de tegenaanvallen gericht op Lombardsijdse Grote Bamburghoeve door de troepen van de 2de divisie en het 9de linie hebben ondersteund.

Zonder ophouden is er een hevige beschieting van allerlei kaliber gaande vanaf 77 tot en met 280, langs 105 en 210, die neerkwam op de loopgraven en de nabijheid van onze eigen batterijen.

Op de 23ste vloog een Taube en schoot een vuurpijl af om de stellingen te markeren. Wanneer meer gericht werd geschoten, moest men het vuren onderbreken en het personeel beter ingraven.

Op de 24ste heeft onze tegenstand de vijand niet kunnen beletten om vooruit te komen. De IJzer was op verscheidene plaatsen over gestoken en de 45ste batterij (kerkhof) was verplicht zich terug te trekken over de bruggen van Nieuwpoort, die ook onder vuur waren komen te liggen.

Commandant Wéry wist bij een korte onderbreking van het vijandelijke geschut, zijn manschappen en materieel in orde aan gene zijde van Nieuwpoort te plaatsen.

Vanaf de volgende dag kreeg de 45ste batterij op het leger dagorder de speciale vermelding van Sint-Joris.

(naar de Legerbode nr 109, 18 - 05 - 1915)

LIEUTENANT - COLONEL GEORGE EVERARD HOPE, MC

Grenadier Guards, ingedeeld bij de Lancashire Fusiliers.

Geboortedatum: 4 november 1886

Datum overlijden: 10 oktober 1917

Killed in action leeftijd: 31 jaar

Begraven te Nieuwpoort op Ramscappelle Road
Military Cemetery, perk VI A 1



George Everard werd geboren in Buckinghamshire als zoon van Henry Walter Hope of Luffness and Lady Mary Catherine Constance Primrose, de zus van de 5e graaf van Roseberry.

Hij studeerde te Eton (in Mr A M Goodhart's and Mr A C Benson's houses) en trok naar Christ Church in 1905. Hij had een zwak voor roeien en behaalde met het roeiteam van de universiteit de Grand Challenge Cup in 1908.

Na zijn studies werd hij aangesteld als 2nd Lieutenant in het Grenadier Guards regiment op 15 september 1909, en promoveerde tot Lieutenant op 9

juli 1910.

Op 8 april 1911 trad hij in het huwelijk met Margaret Cockton. Uit dit huwelijk kwamen twee kinderen voort, Wilhelmine Mary Margaret die in het klooster trad en Archibald John George of Luffness.

George Everard Hope wordt tijdens de oorlog 3 keer vermeld in berichten in "The London Gazette", dit meer bepaald op 17 februari 1915, pagina 1658. Hij diende toen als Staff Officer. Verder vinden we hem terug op 16 juni 1916, pagina 5920 en op 15 mei 1917 pagina 4748.

Tijdens zijn dienst bij de Grenadier Guards, diende George bij het 1e Battalion en ging naar Frankrijk als Battalion Signalling Officer. Hij scheepte daarvoor in te Southampton op 4 oktober 1914 op de SS "Armenian", en kwam aan te Zeebrugge op 7 oktober 1914 om 6.00u 's morgens.

Hij werd gehuldigd met the Military Cross (M.C.) voor moed tijdens de slag bij Kruseik (nabij Geluveld, deelgemeente van Zonnebeke) op 24 oktober 1914.

In de dagorder van die dag lezen we: "Lieutenant G E Hope, de Signals Officer, keerde alleen en op eigen initiatief terug om "the King's Company" te waarschuwen en slaagde er zelfs in om enkele eenheden van de Eerste Divisie mee te krijgen om ondersteuning te bieden tegen de doorbraak van de Pruisen. Rond 16.00u vocht The King's Company zich een weg terug door het dorp, spijs zware verliezen. En dit vooral in het schootsveld van verschillende mitrailleurs. Een bericht dat de compagnie zou terugtrekken kwam nooit aan bij enkele pelotons van the King's Company die totaal geïsoleerd zaten en overrompeld waren door vijandig vuur. Slechts de helft van het 2nd Company peloton slaagde er in om weg te komen. Tegen de avond bedroeg de sterkte van het bataljon nog 17 officieren en 650 andere rangen.

Tegen 29 oktober 1914 staat George geregistreerd als gewond, en heeft het bataljon al 900 man verloren van de 1000 waarmee men de gevechten startte.

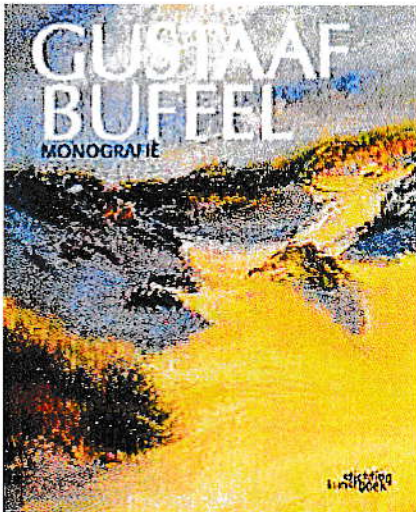
George Hope promoveerde tot dienstdoend luitenant-kolonel toen hij werd aangewezen als CO van het 1/8th Battalion Lancashire Fusiliers op 16 juni 1917. Het bataljon werd geattacheerd bij de 126e Brigade, 42nd Division. Het werd opgesteld te Nieuwpoort. Op 10 oktober 1917 is George als vermist opgegeven. Zijn lichaam werd later teruggevonden en bijgezet op de begraafplaats at Ramscappelle Military Road Cemetery.

Kristof Jacobs

Tentoonstelling en monografie

GUSTAAF BUFFEL

Van 17 tot 20 oktober 1974 werd in de Stedelijke feestzaal van de Vismijn een retrospectieve georganiseerd rond het werk van kunstschilder Gustaaf Buffel. Twee jaar na zijn dood kreeg de wat vergeten Nieuwpoortse kunstenaar een passend eerbetoon. In het kader van de Culturele 14 daagse hadden Mevrouw Moortgat-Keukelinck en Marcel Messiaen een ruim overzicht bij elkaar gebracht. Het werk van Buffel werd geconfronteerd met het werk van 9 hedendaagse marineschilders. Een thema in spiegelbeeld. Na de tentoonstelling verdween het oeuvre van Buffel opnieuw in de stilte van de herinnering. In het 3e nr. van jaargang 1 (juli 2009) van de



Nieuwpoortse Archiefkrant werd de figuur van Gustaaf Buffel beknopt toegelicht. De slotzin van het artikel verwees al 'tussen de regels door' naar een blijvende hulde.

Vier jaar later is het dan zover. In de benedenzaal van de Stadshalle wordt vanaf zaterdag 29 juni tot en met zaterdag 31 augustus een verrassend overzicht van het werk van Gustaaf Buffel aan het kunstminnende publiek voorgesteld. Dit project is een samenwerking tussen de Dienst Cultuur en de Bibliotheek naar een initiatief van Luc Filliaert.

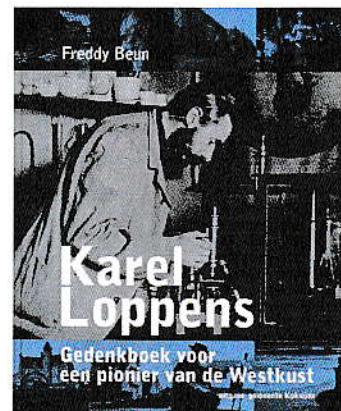
De typische zeegezichten, duinengezichten, portretten en voorbereidende schetsen gunnen ons straks een duidelijke inblik in het rijke kunstenaarshart van Gustaaf Buffel. Schilderijen en tekeningen vormen samen met een selectie brieven en documenten een heldere en verrijkende blik op het oeuvre van de kunstenaar. Naast de ruime retrospectieve in de Stadshalle wordt ook een kleine selectie voorgesteld in de Stedelijke Bibliotheek van Nieuwpoort. Naar aanleiding van de tentoonstelling zal ook voor het eerst een monografie verschijnen over leven

en werk van Gustaaf Buffel. Bij uitgeverij Stichting Kunstboek uit Oostkamp verschijnt een rijk geïllustreerde monografie waar in woord en beeld het oeuvre van Buffel uitvoerig wordt besproken. Kunstcriticus Norbert Hostyn plaatst Buffel in de traditie van de West-Vlaamse schilderkunst, Luc Filliaert plaatst de biografische gegevens tegen de achtergrond van de vriendschap tussen Buffel en Juul Filliaert en Nicolas Van Vosselen en Evelyne De Pauw belichten de rol van Buffel in de Nieuwpoortse tekenschool. Teksten en beelden plaatsen het leven en het werk van Buffel centraal. Het historische onderzoek projecteert tevens het initiatief tegen het decor van onze stad. De geciteerde documenten – brieven en recensies - verdiepen de persoonlijkheid van Gustaaf Buffel. Het werk telt 96 p. en zal voor de Nieuwpoortse bevolking tegen een gunstprijs verkrijgbaar zijn.

Tentoonstelling en monografie brengen op een stijlvolle en waardige wijze hulde aan een kunstenaar met een groot hart voor zijn stad en zijn streek. In de benedenzaal van de Stadshalle mag die liefde straks tijdens de zomermaanden opnieuw weelderig bloeien.

L. Filliaert

KAREL LOPPENS



Op vrijdag 22 maart 2013. werd in de theaterzaal van het Casino van Koksijde het boek 'Karel Loppens Gedenkboek voor een pionier van de Westkust' voorgesteld. Schrijver Freddy Beun, oud-Nieuwpoortenaar en lid van de Vrienden van het Patrimonium, gaf er een uitgebreide toelichting met veel bijzonderheden over leven en werk van Karel Loppens. Het 'Gedenkboek' wil alvast een wat vergeten figuur opnieuw in de belangstelling plaatsen.

Het boek telt 148 p. en is rijkelijk geïllustreerd met documenten en foto's uit het rijke archief van Karel Loppens. De gemeente Koksijde kon in het verle-

den reeds hulde brengen aan Karel Loppens. In Sint-Idesbald is er een Karel Loppenslaan en in 2001 werden de persoonlijke meubels van Loppens aangekocht en opgesteld in het Huisje Nys-Vermoote. Ook in het 'Abdijmuseum Ten Duinen 1138' wordt verwezen naar de figuur van Karel Loppens.

Het boek vertrekt duidelijk vanuit een dwingende opdracht, een opgelegde belofte om de figuur van Loppens en zijn gewaardeerde, maar veelal vergeten, activiteiten uit de anonimiteit te tillen. De archiefstukken, met ronduit schitterend fotomateriaal, brengt ons in de nabijheid van een unieke persoonlijkheid, een merkwaardig en zonderlinge figuur, een 'ware kop uit de Westhoek'.

Na een beknopte biografische samenvatting zoemt de auteur dieper in op het ruime interesseveld van Karel Loppens. In tekst en beeld wordt de arbeid van Loppens als amateur geoloog – archeoloog, heemkundig vorser en hydro-bioloog geopenbaard. De verzamelwoede en de opgezette experimenten ten huize Loppens lijken ons vandaag wat bizar maar getuigen, ontdaan van de historische afstand, van een passie die vandaag nog zelden aan de orde is.

Het levenswerk van Loppens mag dan in de plooiën van de geschiedenis verdwenen zijn, de uitgave van Freddy Beun brengt het ongebreidelde enthousiasme van een veelal autodidacte vorser binnen in die grote galerij van persoonlijkheden die de Westhoek liefhadden, doorgrond hebben, bestudeerden, beschreven en vastlegden voor de toekomstige generaties. En het moet gezegd worden: Loppens kende zijn streek, ging er wroeten in de duinen, vond er sporen van verdwenen nederzettingen en durfde zijn besluiten te formuleren.

Karel Loppens was een fervent fotograaf. Fragmentarisch legde hij zo een brok streekgeschiedenis vast. De veelal onbekende foto's vergezellen de lezer doorheen een hoofdstuk plaatselijke geschiedenis met als ankerpunten: Koksijde, de Duinenabdij, Ten Bogaerde, Ter Yde, Veurne en De Panne.

Ook Nieuwpoort komt uitgebreid aan bod. Als amateur-historicus liet Loppens zijn licht schijnen op bijzonderheden omtrent 'de grote Vierboete' en de Sint-Laurentiustoren. Zijn bijdragen in Biekorf over deze onderwerpen verdienen ook vandaag nog steeds gelezen te worden.

Voor de Nieuwpoortse lezers bevat het boek nog een extra bijlage. Loppens maakte in 1949 een copie van 'De Chronycke van Nieuport', een onvindbaar boekje geschreven door Matthias Reynhoudt, uitgegeven in 1680.

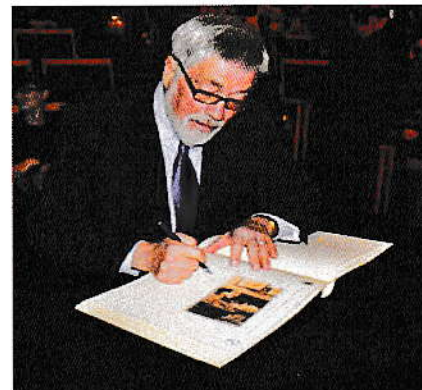
Deze oude kroniek wordt in het boek integraal in

het oud-Nederlands overgenomen zoals Loppens ze heeft genoteerd. Een hertaalde hedendaagse versie door Jan Van Acker volgt op de oorspronkelijke tekst.

Freddy Beun, eresecretaris van Koksijde, heeft zijn belofte alle eer aangedaan. De archiefstukken, het unieke fotomateriaal en de markante bijzonderheden hebben de figuur van Karel Loppens voor de Westhoek vastgelegd.

Het boek, fraai uitgegeven, kost 35 euro en is verkrijgbaar bij het Toerisme Bureau van de gemeente Koksijde.

Karel Loppens vond een laatste rustplaats op het Stedelijke Kerkhof van Nieuwpoort. Ook enkele familieleden werden in een nabijgelegen grafkelder begraven. De familie Loppens en de familie Gommers waren in de 19e eeuw in Nieuwpoort heel bekende en voorname families.



Auteur Freddy Beun

Op het Stedelijke Kerkhof van onze stad vinden we tal van grafmonumenten van bekende en minder bekende inwoners van onze stad. Burgemeesters, schrijvers, kunstenaars en lokale personaliteiten vonden er hun laatste rustplaats. Hun namen vertellen het verhaal van onze stad, hun namen brengen een brok geschiedenis opnieuw tot leven. Kan in de toekomst geen aanzet gegeven worden om deze markante grafmonumenten te voorzien van een kleine duiding, een stijlvol infobordje waar kort wat gegevens beschikbaar gesteld worden van de toevallige bezoeker? Een initiatief om het vergeten geen kans te geven.

L. Filliaert

Colofon

Redactieadres:

Vrienden van het Patrimonium
p/a Kaai 50 – 02/04 – 8620 Nieuwpoort
Verantwoordelijke uitgever G. Demerre
Canadalaan 61 - 8620 Nieuwpoort

